

REFERAT Udvalget for Regional Udvikling 2014-2017 d. 10-06-2016

Mødedato Fredag d. 10. juni 2016 kl. 10:00

Mødested Mødelokale 1.1

Mødedeltagere Preben Friis-Hauge, V (Fravær), Poul Andersen, A (Fravær)

Indholdsfortegnelse

Status på Det Gode Liv som vækstskaber. Regional vækst- og udviklingsstrategi 2016-19.....	3
Status for samarbejdet vedr. Jyllandskorridoren og byregionale aktiviteter i Vestdanmark.....	4
Syddansk Mobilitetsråd.....	5
Ansøgninger til Uddannelsespuljen marts 2016.....	6
Udbud af erhvervsuddannelser - indstilling til yderligere to ansøgninger.....	8
Drøftelse af behovet for en særlig indsats med henblik på at styrke faget tysk i ungdomsuddannelse	10
Opfølgning på fælles indsats vedrørende kvalificeret arbejdskraft.....	12
Praktikpladser til erhvervsskoleelever.....	14
Flere til erhvervsuddannelserne - forældre-kampagne.....	16
Orientering om fordelingsudvalg 2016.....	18
Temadrøftelse om automatiseringsindsats i Region Syddanmark.....	19
Status for Guangdong-samarbejdet og aktivitetsplan for 2016-2017.....	21
Afrapportering fra studietur til Göteborg, Norrköping og Linköping for Udvalget for Regional Udv.	22
Nye analyser.....	23
Dialog med Slesvig-Holsten om Landesentwicklungsstrategie 2030 (udviklingsstrategi).....	25
Nyt fra trafikleskaberne.....	27
Eventuelt.....	28
Næste møde.....	29

Punkt 1: Status på Det Gode Liv som vækstskaber. Regional vækst- og udviklingsstrategi 2016-19

16/14946

Resumé

Som led i opfølgningen på Det Gode Liv som vækstskaber, Regional vækst- og udviklingsstrategi 2016-19, er der sammen med de syddanske kommuner udarbejdet en aktionsplan, der bl.a. indeholder et tema om syddanskernes liv i de enkelte kommuner. Der orienteres om status for arbejdet.

Sagsfremstilling

Regionsrådet godkendte den 29. februar 2016 Det Gode Liv som vækstskaber, Regional vækst- og udviklingsstrategi 2016-19. På samme møde besluttede regionsrådet at iværksætte strategiopfølgningen gennem en fælles regional-kommunal aktionsplan. Der orienteres om arbejdet med aktionsplanens tema ”syddanskernes liv i de enkelte kommuner”.

Region Syddanmark og de syddanske kommuner har med inspiration fra OECD som de første i Danmark udviklet en overordnet måling af Det Gode Liv i kommunerne og regionen bl.a. ud fra en erkendelse af, at BNP ikke er en tilstrækkelig indikator for udvikling. Resultaterne er indarbejdet i kommuneanalyserne Kontur, og har i forbindelse med kommunerunden skabt kommunal efterspørgsel på mere dybdegående viden om fordeling på befolkningsgrupper med hensyn til grundlæggende levevilkår med henblik på, at styrke det politiske beslutningsgrundlag i kommunerne.

Aktionsplanens tema om syddanskernes liv har til formål at videreudvikle dette arbejde. Regionen og de syddanske kommuner, har derfor på opfordring fra Danmarks Statistik og Trygfonden indgået et samarbejde med disse om en national undersøgelse af danskernes livskvalitet. Formålet med projektdeltagelsen er, at kunne tilbyde region og kommuner mere dybdegående viden om livsvilkårene i de syddanske kommuner, som kan gå bag de kommunale gennemsnit og vise, hvordan det ser ud for forskellige grupper af borgere med henblik på, at tilvejebringe et stærkere politisk beslutningsgrundlag for regional, byregional og kommunal strategi og planlægning.

Livskvalitetsprojektet består ligesom de nuværende ‘Gode Liv’ indikatorer af både registerdata og surveydata. I Region Syddanmark er der lavet et partnerskab med alle kommuner om undersøgelsen, mens der i de andre regioner er lavet aftale med fire kommuner i hver region. Det betyder, at de syddanske kommuner får mulighed for at sammenligne deres resultater med målinger for hele landet, de fem regioner, alle syddanske kommuner og 16 andre kommuner i Danmark.

Alle resultater vil blive offentliggjort den 15. september 2016, og i den forbindelse afholder projektparterne samme dag en regional event på Kolding Gymnasium, hvor der bl.a. offentliggøres en rapport for Syddanmark med en række af de overordnede resultater. Der vil efterfølgende blive udarbejdet kommunale publikationer, der dykker dybere ned i resultaterne for hver enkelt kommune.

I forlængelse af ovenstående projekt, arbejder OECD og Region Syddanmark videre med betydningen af livskvalitet for vækst i et samarbejdsprojekt om livskvalitet og inclusive growth i danske byregioner. Som en del af projektet er OECD i september på en *mission* i danske byregioner sammen med Region Syddanmark. Projektet skal resultere i en analyse af livsvilkår og livskvalitet i byregioner, der bl.a. studerer sammenhæng mellem byregionscentre og opland. Analysen forventes afleveret og drøftet ved OECD’s Working Party for Territorial Indicators i Paris i november og derefter offentliggjort.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 10-06-2016

Til orientering.

Det gode liv præsenteres på en konference i Kolding den 15. september 2016. Alle regionsrådsmedlemmer vil blive inviteret.

Preben Friis-Hauge og Poul Andersen deltog ikke under sagens behandling.

Punkt 2: Status for samarbejdet vedr. Jyllandskorridoren og byregionale aktiviteter i Vestdanmark

15/21495

Resumé

I Jyllandskorridorprojektet sigtes der mod en præsentation af Jyllandskorridoren i efteråret 2016, herunder underskrivelse af den fælles politiske samarbejdserklæring. Præsentationen af projektet er blevet udskudt fra foråret 2016. Sideløbende hermed er der indsendt ansøgning om et erhvervsprojekt under Interreg Nordsøen, ligesom Region Syddanmark samarbejder med vestdanske nøgleaktører i Jyllandskorridoren om en række byregionale aktiviteter.

Sagsfremstilling

For at synliggøre de foreløbige resultater af det dansk-tyske projekt vedr. Jyllandskorridoren og fastlægge grundlaget for det videre samarbejde, arbejdes der aktuelt hen imod en offentlig præsentation af Jyllandskorridoren i efteråret 2016. Præsentationen forventes at finde sted i Hamborg, hvor den fælles politiske samarbejdserklæring, ”Political Recommendations on the Jutland Corridor”, vil blive underskrevet. Den politiske samarbejdserklæring opridser samarbejdets formål og indhold og markerer parternes politiske opbakning hertil. Erklæringen blev behandlet af Udvalget for Regional Udvikling den 14. december 2015 og efterfølgende godkendt af regionsrådet den 25. januar 2016.

I forbindelse med præsentationen af Jyllandskorridoren og underskrivelsen af den politiske samarbejdserklæring, forventes også en kommende fælles Fact Book om socioøkonomiske styrker og potentialer i Jyllandskorridoren at blive præsenteret.

Jyllandskorridorprojektet omfatter parterne Hamborg, Slesvig-Holsten og de vestdanske regioner i Syddanmark, Midtjylland og Nordjylland, kommunerne Odense, Esbjerg, Aarhus og Aalborg samt Udviklingsråd Sønderjylland.

Region Syddanmark har sammen med en række af disse parter samt en bredere gruppe af partnere uden for Jyllandskorridorens geografi den 14. marts 2016 indsendt en projektansøgning til Interreg Nordsø-programmet under titlen ”Strategic Transnational Cluster Cooperation - unlocking the potential for regional innovation”. Projektet er et erhvervsprojekt med det overordnede mål at styrke rammebetingelserne for vækst via samarbejde mellem klynger inden for bæredygtig energi, og projektansøgningen forventes behandlet af Interreg Nordsøen i september 2016. Udvalget for Regional Udvikling behandlede projektansøgningen den 22. februar 2016.

Sideløbende hermed samarbejder Region Syddanmark aktuelt med flere af de vestdanske nøgleaktører i Jyllandskorridoren om en række fælles byregionale aktiviteter i form af en analyse af udvalgte byregioner i korridoren, og tre samarbejder med hhv. Byregion Fyn, Sønderjylland-Flensborg og Business Region Aarhus. Disse vestdanske aktiviteter kan bidrage til, at styrke den danske profil og synlighed i samspillet med de tyske parter og den internationale indsats, som er en del af samarbejdet i Jyllandskorridoren. Den byregionale afdækning i Vestdanmark vil desuden kunne medvirke til, at balancere udviklingsbilledet i forhold til eksempelvis Femern Bælt, Øresundsregionen og Hovedstadsregionen.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 10-06-2016

Til orientering.

Preben Friis-Hauge og Poul Andersen deltog ikke under sagens behandling.

Punkt 3: Syddansk Mobilitetsråd

16/14273

Resumé

Regionsrådet besluttede den 26. maj 2008 at nedsætte Syddansk Mobilitetsråd.

Der lægges under dette punkt op til en drøftelse af Mobilitetsrådets rolle, sammensætning og opgaveportefølje, herunder hvorledes rådet kan bidrage til en klar, regional dagsorden for mobilitet og infrastruktur.

Sagsfremstilling

Regionsrådet besluttede den 26. maj 2008 at nedsætte Syddansk Mobilitetsråd.

Mobilitetsrådet blev nedsat, fordi arbejdet med trafik- og infrastrukturudfordringer ønskedes tilført en mere helhedsorienteret dimension bl.a. med sigte på, at skabe mobilitet med udgangspunkt i de konkrete behov, som kan identificeres. Samtidig var det et politisk ønske at indhente viden, erfaring og synspunkter fra aktørerne på området for at kvalificere og berige den politiske diskussion. Transportområdet har mange dimensioner, mange forskellige slags brugere, transportmidler, formål, interesser m.m., og mobilitet spiller en særdeles væsentlig rolle i samfundslivet, i den regionale økonomi, i erhvervslivet, i borgernes dagligdag m.v.

Med tiden har der udviklet sig en praksis, hvor Mobilitetsrådet fungerer som rådgivende i forhold til Region Syddanmarks politikformulering på infrastrukturområdet. Bl.a. spillede rådet en central rolle i forbindelse med beslutningen om de tre syddanske prioriteter, og rådet har siden drøftet og forholdt sig til en række af de diskussioner og beslutninger om infrastruktur og trafik, der med korte intervaller ruller henover scenen i både den nationale og regionale politiske debat. Behov og ønsker fra alle dele af landet og alle dele af regionen er mangelunde. Ofte i indbyrdes konkurrence om opmærksomhed og finansiering, af og til af vekslende kvalitet og betydning, og indimellem modstridende eller gensidigt udelukkende. Den politiske gennemslagskraft i f.t. folketing og regering, beror derfor i vidt omfang på, at kunne samles regionalt i enighed om at prioritere ét eller ganske få kvalificerede behov, der også har øje for balancer i forhold til den øvrige landspolitiske diskussion på infrastruktur- og transportområdet. Sådanne prioriteringer er vanskelige og udfordrer løbende den regionale politiske rolle.

Mobilitetsrådet og de tre prioriteter blev af sådanne og flere grunde indskrevet i Den Regionale Udviklingsplan 2012-2015 og ligeledes i Det Gode Liv som vækstskaber, Regional vækst- og udviklingsstrategi 2016-19, som regionsrådet vedtog 29. februar 2016, hvor Mobilitetsrådet tilskrives den rolle, at det bl.a. ”... arbejder for at skabe bedre vilkår for mobilitet i Region Syddanmark ved, at tænke infrastruktur og trafikbetjening på tværs af sektorer”.

Mobilitetsrådet har nu fungeret i otte år, og indgangen til en ny fireårig strategiperiode kan være anledning til en drøftelse af dets rolle, sammensætning og opgaveportefølje .

I en situation, hvor de tre prioriteter løbende udfordres af en række delregionale projektønsker, er det vigtigt, at regionsrådet har en klar regional dagsorden for mobilitet og infrastruktur. Med mange forskellige interesser i forhold til transportområdet (infrastruktur og mobilitet) repræsenteret i Mobilitetsrådet, kan det have en konsoliderende, balancerende og kvalificerende rolle i forhold til sådanne prioriteringer og give baggrund for bredere funderede politikformuleringer. Omvendt er der ikke noget lovgivningskrav om, at regionerne skal oprette mobilitetsråd. Regionsrådet er alene forpligtet til i forbindelse med udarbejdelse af den regionale strategi, at den ”udvikles og udarbejdes i en proces, hvor alle relevante aktører inddrages”. Måden der leves op til dette ansvar på, kan derfor være forskellig.

Indstilling

Det indstilles:

At udvalget drøfter Mobilitetsrådets rolle, sammensætning og opgaveportefølje i relation til den regionale varetagelse af opgaver vedr. infrastruktur og mobilitet i den kommende fireårige strategiperiode.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 10-06-2016

Udvalget finder, at dialogen med Mobilitetsrådet bør forankres i Udvalget for Regional Udvikling for, at styrke bidragene til den regionale dagsorden for mobilitet og infrastruktur. Det overvejes at supplere sammensætningen.

Preben Friis-Hauge og Poul Andersen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Mobilitetsrådet, aktuel medlemsliste

Mobilitetsrådet, baggrund og opgaver

Punkt 4: Ansøgninger til Uddannelsespuljen marts 2016

16/18427

Resumé

Der er to ansøgningsfrister til uddannelsespuljen i 2016, hvor puljen pt. udgør ca. 21,6 mio. kr. inkl. tilbageløb. Der er indkommet 9 ansøgninger til ansøgningsfristen i marts 2016. Der indstilles seks projekter til støtte på i alt 10.753.777 kr.

Sagsfremstilling

Uddannelsespuljen anvendes til realisering af mål og indsatser i Syddansk Uddannelsesaftales handlingsplan for 2016-17.

Regionsrådet har tidligere besluttet, at i handlingsplanperioden 2016-17 skal de to årlige ansøgningsrunder være åbne for alle gode projektidéer, der kan bidrage til realiseringen af handlingsplanen for 2016-17. Dertil skal der være øget fokus på anvendelsen af eksisterende viden og best practice samt på implementering og forankring af indsatserne i uddannelsespuljeprojekterne.

Der er indkommet 9 ansøgninger til ansøgningsfristen i marts 2016. Samlet set søges der om 18.027.062 kr.

Ansøgningerne er:

- Harteværket.
- Øget tilgængelighed til erhvervsuddannelser.
- Karrierelæring på tværs.
- EUX - en del af svaret.
- Innovation på de gymnasiale uddannelser.
- Science i Syddanmark - karrierelæring i sciencefag.
- Kompenserende forløb for kontanthjælpsmodtagere.
- Samarbejde mellem Faaborg Gymnasium og de lokale grundskoler.
- Over broen: Bedre brobygning - sikrere overgange.

Projekterne er vurderet ud fra kriterierne for uddannelsespuljen:

- Projektets forventede effekter på en eller flere af regionens målsætninger:

95% af en ungdomsårgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse.

60% af en ungdomsårgang skal gennemføre en videregående uddannelse.

25% skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10.klasse.

20% flere skal gennemføre en science uddannelse.

- I hvilken grad projektet bidrager til at realisere handlingsplanen 2016-17.
- I hvilken grad der sker en implementering og forankring af projektets indsats bredt i organisationen hos parterne.
- I hvilken grad projektet anvender eksisterende viden og best practice.
- I hvilken grad projektet fremmer samarbejdet mellem aktørerne i Syddansk Uddannelsesaftale.
- I hvilken grad projektets leverancer/viden/koncepter formidles og stilles til rådighed for alle aktører i Syddansk Uddannelsesaftale.

Administrationen vurderer, at nedenstående seks projekter alle lever op til uddannelsespuljens kriterier og bidrager til at opfylde regionens og Syddansk Uddannelsesaftales handlingsplan.

- Harteværket.
- Øget tilgængelighed til erhvervsuddannelser.
- Karrierelæring på tværs.
- EUX – en del af svaret.
- Innovation på de gymnasiale uddannelser.
- Science i Syddanmark – karrierelæring i sciencefag.

Administrationen vurderer, at de resterende tre projekter ikke i tilstrækkelig grad lever op til uddannelsespuljens kriterier.

Der henvises til bilaget for en nærmere gennemgang og præcisering af de enkelte indstillinger.

Såfremt indstillingerne på projekterne følges og alle seks ansøgninger får tilsagn om støtte, vil der være 10.867.321 mio. kr. tilbage i uddannelsespuljen i 2016.

Af tidsmæssige årsager forelægges sagen Udvalget for Regional Udvikling den 10. juni 2016 og forretningsudvalget den 15. juni 2016 og regionsrådet den 27. juni 2016.

Indstilling

Det indstilles, at udvalget indstiller over for regionsrådet:

At ansøgningen ”Harteværket” modtager tilsagn om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 1.002.000 kr.

At ansøgningen ”Øget tilgængelighed til erhvervsuddannelser” modtager tilsagn om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 604.500 kr.

At ansøgningen ”Karrierelæring på tværs” modtager tilsagn om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 3.422.160 kr.

At ansøgningen ”EUX – en del af svaret” modtager tilsagn om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 1.326.494 kr.

At ansøgningen ”Innovation på de gymnasiale uddannelser” modtager tilsagn om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 1.912.407 kr.

At ansøgningen ”Science i Syddanmark – karrierelæring i sciencefag” modtager tilsagn om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 2.486.216 kr.

At ansøgningen ”Kompenserende forløb for kontanthjælpsmodtagere” modtager afslag om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje.

At ansøgningen ”Samarbejde mellem Faaborg Gymnasium og de lokale grundskoler” modtager afslag om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje.

At ansøgningen ”Over broen: Bedre brobygning – sikrere overgange” modtager afslag om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje.

Administrationen vil tage kontakt til de ansøgere, der modtager afslag med henblik på afklaring af fremtidige projektmuligheder under Syddansk Uddannelsesaftale.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 10-06-2016

Indstillingen anbefales over for regionsrådet. De faldne bemærkninger indgår i den videre dialog om de ansøgninger, der er indstillet til afslag.

Preben Friis-Hauge og Poul Andersen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Uddannelsespuljen - ansøgninger

Punkt 5: Udbud af erhvervsuddannelser - indstilling til yderligere to ansøgninger

15/17249

Resumé

På mødet den 23. maj 2016 behandlede regionsrådet de i alt 314 rettidigt indkomne ansøgninger om udbudsgodkendelser til erhvervsuddannelser med virkning fra 1. august 2017. Den 24. maj 2016 blev Region Syddanmark anmodet om indstilling til yderligere to ansøgninger, begge fra Syddansk Erhvervsskole.

Sagsfremstilling

På mødet den 23. maj 2016 behandlede regionsrådet de i alt 314 rettidigt indkomne ansøgninger om udbudsgodkendelser til erhvervsuddannelser med virkning fra 1. august 2017.

Den 24. maj 2016 modtog Region Syddanmark en skrivelse fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling, hvori ministeriet anmoder regionen om indstilling til to yderligere ansøgninger om udbudsgodkendelser, begge fra Syddansk Erhvervsskole (SDE) i Odense. Ansøgningerne blev indsendt til ministeriet efter ansøgningsfristen, som var den 14. marts 2016.

Det drejer sig om grundforløbets 2. del til uddannelserne ”Buschauffør i kollektiv trafik” og ”Turistbuschauffør”, hvor SDE vil samarbejde med AMU Fyn, der har søgt om godkendelse til at udbyde hovedforløbet til de to uddannelser.

SDE har over for ministeriet oplyst, at de ved en misforståelse ikke fik ansøgt de to uddannelser rettidigt. Ministeriet anfører desuden, at AMU Fyn i deres rettidigt indsendte ansøgning om udbud af hovedforløbene for de samme uddannelser refererer til samarbejdet med SDE. Her forklarer AMU Fyn således, at SDE har ansøgt om grundforløb 2, men med aftale om, at AMU Fyn genansøger og afvikler hovedforløb.

Administrationen har i den sammenhæng erfaret, at SDE samarbejder med AMU Fyn om afviklingen af flere uddannelser, og at man også tidligere har samarbejdet om personbefordringsuddannelsen, forløberen for ”Turistbuschauffør” og ”Buschauffør i kollektiv trafik”.

DEKRA AMU Center Fyn ApS (DEKRA) havde ansøgt rettidigt om udbudsgodkendelsen til grundforløb 2 til de to samme uddannelser, og da der ud fra det foreliggende vidensgrundlag ikke var andre ansøgere til disse to grundforløb 2 i Odense, besluttede regionsrådet på mødet den 23. maj 2016 at indstille DEKRAs ansøgninger til godkendelse.

Det er administrationens vurdering, at SDE, via deres samarbejde med AMU Fyn, har et eksisterende bæredygtigt fagligt og pædagogisk miljø inden for personbefordringsområdet.

Samlet set er det administrationens vurdering, at regionsrådet bør indstille de to yderligere ansøgninger fra SDE til godkendelse over for ministeriet.

Svarfristen for regionsrådets indstilling er den 29. juni 2016.

Af tidsmæssige årsager forelægges sagen Udvalget for Regional Udvikling den 10. juni 2016 og forretningsudvalget den 15. juni 2016 og regionsrådet den 27. juni 2016.

Indstilling

Det indstilles, at udvalget indstiller til regionsrådet:

At regionsrådets indstilling fra den 23. maj 2016 fastholdes, hvor DEKRA AMU Center Fyn ApS' ansøgninger til ”Buschauffør i kollektiv trafik” og ”Turistbuschauffør”, begge i Odense, blev godkendt.

At indstille til ministeriet, at Syddansk Erhvervsskoles ansøgninger til ”Buschauffør i kollektiv trafik” og ”Turistbuschauffør”, begge i Odense, godkendes.

At vedlagte indstilling til Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling godkendes.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 10-06-2016

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Preben Friis-Hauge og Poul Andersen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Indstilling til MBUL

Punkt 6: Drøftelse af behovet for en særlig indsats med henblik på at styrke faget tysk i ungdomsuddannelserne

16/18763

Resumé

I budgetaftalen for 2016 har regionsrådet besluttet, at det skal belyses, om der er behov for en særlig indsats med henblik på at styrke faget tysk i ungdomsuddannelserne. Der er allerede igangsat en række tiltag og initiativer. Udvalget skal drøfte, om der er behov for at iværksætte yderligere tiltag med henblik på at fremme tyskundervisningen i ungdomsuddannelserne.

Sagsfremstilling

Tyskland er vigtig for Syddanmark – både set i en erhvervsmæssig og i en kulturel kontekst. Erhvervsmæssigt set er Tyskland Danmarks største handelspartner og aftager næsten en femtedel af den samlede danske vareeksport. Sammenholdt med at Syddanmark er den danske region, der generelt har den største andel af de eksporterende virksomheder i Danmark, er det tyske marked derfor vigtigt for Syddanmark. Men også i en kulturel kontekst er Tyskland bundet sammen med Syddanmark af en lang historie med krig, ufred og grænseflytninger, hvor de historiske modsætninger stadig for 30 år siden fyldte meget i den dansk-tyske grænseregion. I dag er grænselandet derimod en foregangsregion, bl.a. i forhold til håndtering af mindretal og nabosamarbejde.

Det dansk-tyske samarbejde er derfor helt naturligt også en integreret del af Region Syddanmarks nye vækst-og udviklingsstrategi, og der arbejdes i Region Syddanmark med det dansk-tyske samarbejde som en potentiel vej til at skabe endnu mere udvikling inden for de forskellige udviklingsområder, som regionen arbejder med.

Kompetencer inden for det tyske sprog og tysk kultur, bliver derfor også en faktor i at skabe yderligere potentiale for udvikling og vækst på tværs af den dansk-tyske grænse. Fx kan arbejdsmarkedet - særligt i den sønderjyske del af regionen - udvides betragteligt, hvis man som arbejdstager også har mulighed for at tage et job syd for den danske grænse. Samtidig kan kompetencer inden for tysk sprog og kultur også gøre den enkelte arbejdstager attraktiv for bl.a. de syddanske virksomheder, der har samhandel med Tyskland.

Der er et potentiale for Region Syddanmark i at styrke kompetencer inden for tysk. Det er derfor positivt, at flere sønderjyske kommuner har indført tidlig tysk-start i de mindre klasser i folkeskolen. I Sønderborg Kommune starter man allerede i børnehaveklassen med at lege sig ind i nabolandets sprog, og i 3. klasse bliver tysk en fast del af skemaet. Tønder Kommune indførte sidste år også tyskundervisning helt fra børnehaveklassen, mens Aabenraa Kommune indførte tyskundervisning fra 3. klasse.

De syddanske gymnasier i Region Syddanmark er også godt med i forhold til tyskkundskaber, hvilket bl.a. ses ved, at der i Syddanmark er en større andel af studenterne der har haft tysk end i resten af landet. Samtidig opnår de syddanske studenter, der vælger tysk på A-niveau på 3. år, synligt højere karakterer i tysk end landsgennemsnittet.

Projektet ”Tysk – en karrierevej”, har regionsrådet bevilget ca. 3 mio. kr. fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje. Projektet har bl.a. til formål at øge motivationen for at vælge tysk og øge andelen af gymnasieelever, der vælger tysk på A-niveau på 3. år. Projektet er i øjeblikket ved at blive evalueret af Region Syddanmarks eksterne evaluator. Det er imidlertid projektlederens klare opfattelse, at projektet, der omfatter 7 uddannelsesinstitutioner, gennem aktive møder med danske og tyske virksomheder, tyske venskabsklasser og muligheden for certificering i tysk, har øget de unges interesse for tysk som karrierevej.

Tyskkundskaber kan også styrkes uden at det behøver foregå i et klasseværelse. F.eks. har der i Danmark i mange år manglet praktikpladser til elever på erhvervsskolerne, og samtidig er der i Tyskland virksomheder, der mangler praktikanter. På den baggrund har IHK Flensborg formidlet praktikpladser i Tyskland til danske elever. De første erfaringer viste, at selvom der er nogle problemstillinger forbundet med grænseoverskridende praktik, så er der også et stort potentiale som kan videreudvikles. Nogle forhindringer viste sig at være mindre end forventet, f.eks. sproget, hvor nogle elever, der er kommet til en tysk virksomhed med meget begrænsede sprogkompetencer forholdsvis hurtigt er kommet efter det, når de bare er blevet kastet ud i det.

For at udnytte dette potentiale, har IHK Flensborg sammen med bl.a. Region Syddanmark udviklet et Interreg-projekt (STARforCE). Projektet, som Region Syddanmark støtter med 0,5 mio. kr., er et dansk-tysk erhvervsuddannelsesprojekt, der bl.a. har til formål at formidle ledige praktikpladser samt hjælpe med at finde en måde, hvor danske elever via et praktikophold i en tysk virksomhed kan få et tysk eksamensbevis sammen med det danske.

Derudover er Region Syddanmark netværkspartner i Interreg-projektet KursKultur, der har til formål at fremme det grænseoverskridende samarbejde og mellemfolkelige møde i Region Sønderjylland-Schleswigs geografiske område. Dette skal ske bl.a. via etablering af en mikro-projektpulje, som skal øge den interkulturelle forståelse i regionen gennem direkte møder mellem borgerne.

Samtidig understøtter Region Syddanmark op omkring Tønder Kommunes projekt ”Tysk til erhvervslivet”, og har i den forbindelse deltaget i en workshop den 4. april 2016. Projektet har fokus på kompetenceudvikling – f.eks. sprog og kulturforståelse - af medarbejdere i danske virksomheder over hele landet, som ønsker at øge deres samhandel med Tyskland

Som opfølgning på budgetaftalen for 2016 og på baggrund af, at der således er igangsat en række aktuelle tiltag og initiativer, foreslås det, at udvalget drøfter om der evt. skal iværksættes yderligere tiltag med henblik på at fremme tyskundervisningen i ungdomsuddannelserne.

Indstilling

Det indstilles:

At udvalget drøfter, om der er behov for at iværksætte yderligere tiltag med henblik på at fremme tyskundervisningen i ungdomsuddannelserne.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 10-06-2016

Udvalget drøftede sagen.

Preben Friis-Hauge og Poul Andersen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 7: Opfølgning på fælles indsats vedrørende kvalificeret arbejdskraft

16/5316

Resumé

Mangel på kvalificeret arbejdskraft er en barriere for væksten i Syddanmark. Regionsrådet besluttede ved budgetforliget for 2016, at der skal udarbejdes et forslag til, hvordan indsatsen i forhold til kvalificeret arbejdskraft i højere grad kan tænkes i en sammenhængende, overordnet model. På den baggrund blev der på udvalgsrådet i februar afholdt en temadrøftelse af udfordringer og samarbejdsmuligheder i forhold til at sikre kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne. Der orienteres om det igangværende arbejde.

Sagsfremstilling

Det fremgår af regionens budgetforlig for 2016, at der ønskes et forslag til, hvordan indsatsen i forhold til kvalificeret arbejdskraft i højere grad kan tænkes i en sammenhængende, overordnet model, der omfatter tiltrækning og fastholdelse af arbejdskraft, uddannelse/efteruddannelse og udvidelse af arbejdsstyrken.

På den baggrund blev der på udvalgsrådet i februar afholdt en temadrøftelse af udfordringer og samarbejdsmuligheder i forhold til, at sikre kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne.

Administrationen har efterfølgende og på baggrund af temadrøftelsen på forskellig vis arbejdet videre med området. Sigtetpunktet for arbejdet er aktionsplanen vedr. kvalificeret arbejdskraft, der er aftalt sammen med kommunerne som led i udmøntningen af vækst- og udviklingsstrategien. Som led heri, forventes gennemført to årlige politiske og strategiske drøftelser om kvalificeret arbejdskraft mellem formandskaberne for Vækstforum, RAR, SUA, KKR, regionsrådet mv. Der arbejdes efter, at det første møde afholdes efter sommerferien, og det er forventningen, at der bl.a. vil være fokus på efteruddannelse og flere unge til erhvervsuddannelserne.

Generelt er der stor opmærksomhed omkring udfordringen med kvalificeret arbejdskraft i forskellige fora og sammenhænge, også nationalt. Bl.a. drøftes udfordringen som led i de igangværende trepartsaftaler, ligesom Danske Regioner i forbindelse med generalforsamlingen i foråret lancerede udspillet ”Kvalificeret arbejdskraft i hele Danmark”. Kvalificeret arbejdskraft var også det gennemgående tema på det seneste møde i Danmarks Vækstråd.

I Region Syddanmark var der på mødet i KommuneKontaktudvalget (KKU) den 4. marts 2016 en drøftelse af erhvervsuddannelser til unge, som er et vigtigt langsigtet bidrag til at håndtere udfordringen med kvalificeret arbejdskraft. Det blev aftalt, at KKR-sekretariatet sammen med regionens administration udarbejder et overblik over de gode idéer, der kan bidrage til, at flere unge tager en erhvervsuddannelse, og som kan indgå som en del af aktionsplanen og eventuelt blive drøftet på et kommende møde i KKU.

Den 27. april 2016 blev der afholdt et møde mellem formandskaberne i RAR Fyn, RAR Sydjylland og formandskabet i Vækstforum. Mødet var efter ønske fra de regionale arbejdsmarkedsråd, i forbindelse med at de har udarbejdet deres første strategier. På dagsordenen var en fælles orientering om strategier og mål, en generel drøftelse om kvalificeret arbejdskraft og igangsatte initiativer samt en drøftelse af mulige initiativer. Der var enighed om i første omgang at lade administrationerne arbejde videre med potentielle initiativer inden for efteruddannelsesområdet, og hvis muligt i fht. voksenlærlinge.

På mødet i Syddansk Vækstforum den 13. juni 2016, er der planlagt en temadrøftelse om uddannelse i et erhvervsrettet perspektiv med fokus på, hvordan man kan sikre relevante uddannelses tilbud, der tilgodeser virksomhedernes behov. På mødet skal Syddansk Vækstforum tage stilling til et projekt, der er indstillet til tilsagn, som løfter erhvervsuddannelserne (EUD) gennem flere praktikpladser til EUX-elever (en kombination af en erhvervsuddannelse og en gymnasial uddannelse). Endvidere har Syddansk Vækstforum på det seneste møde besluttet at støtte projektet ”Kompetencevækst”, som har til formål at sikre virksomhederne kvalificeret arbejdskraft ved at give medarbejderne et helt uddannelsesløb fra uaglært til faglært eller fra faglært til videregående niveau.

Endelig kan det nævnes, at regionen som led i indsatsen mod manglen på kvalificeret arbejdskraft i Sønderborg-området har etableret en partnergruppe, med deltagelse af Region Syddanmark, SDU, work-live-stay, Sønderborg Vækstråd, CLEAN og virksomhedsrepræsentanter. Partnergruppens mål er at initiere og koordinere indsatser til sikring af kvalificeret arbejdskraft.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 10-06-2016

Til orientering.

Preben Friis-Hauge og Poul Andersen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 8: Praktikpladser til erhvervsskoleelever

16/18814

Resumé

Det fremgår af budgetaftalen 2016, at administrationen skal komme med et oplæg til, hvordan Region Syddanmark i lyset af de eksisterende tiltag på området kan bidrage til, at flere syddanske unge kommer i praktik i forbindelse med deres erhvervsuddannelse. Der pågår pt. trepartsforhandlinger og EUD-udbud, herunder udbud af praktikcentre. Administrationen orienterer derfor om praktikpladssituationen.

Sagsfremstilling

Det fremgår af budgetaftalen 2016, at administrationen skal komme med et oplæg til, hvordan Region Syddanmark i lyset af de eksisterende tiltag på området kan bidrage til, at flere syddanske unge kommer i praktik i forbindelse med deres erhvervsuddannelse.

Adgangen til praktikpladser har betydning i forhold til at få flere unge til at tage en erhvervsuddannelse, og dermed om målsætningen om, at 25% af en ungdomsårgang tager en erhvervsuddannelse, kan realiseres. Flere unge, der får en erhvervsuddannelse, er et vigtigt langsigtet bidrag til at håndtere udfordringen med kvalificeret arbejdskraft.

Det er arbejdsmarkedets parter der har ansvaret for at stille praktikpladser til rådighed for erhvervsskoleeleverne. Praktikpladser formidles af skoler m.v. og af praktikcentre. Det påhviler skolerne m.v. at udføre opsøgende virksomhed med henblik på fremskaffelse af praktikpladser. Erhvervsskolerne har til opgave, at matche praktikpladser med erhvervsskoleelever, så arbejdsgivere får de rigtige praktikanter og praktikanterne får den rigtige praktikplads. En del af denne opgave ligger i praktikcentrene, der ligeledes har en opgave i at afsøge mulighederne for nye praktikpladser. Elever, der ikke kommer i praktik, vælger typisk en anden uddannelse eller kommer i skolepraktik.

Manglen på praktikpladser er ikke et nyt fænomen. Hverken i Syddanmark eller i Danmark generelt. Derfor er der på landsplan igangsat en del projekter, ligesom der er udarbejdet evalueringer, redskaber, videns- og inspirationskataloger mv. I Region Syddanmark er der ligeledes igangsat en række projekter for at skabe praktikpladser. Disse projekter er beskrevet i bilag 1.

Praktikpladser i Syddanmark

Der er stor spredning i behovet for og udbuddet af praktikpladser. Geografisk er der store forskelle regionerne imellem, men også internt i Region Syddanmark. De geografiske forskelle er vist i bilag 2. Herudover er der meget stor spredning i behovet for, og udbuddet af, praktikpladser uddannelserne imellem. Der er således ifølge LO og DI eksempelvis praktikpladser for plastmagere, der ikke kan besættes, mens der er mangel af praktikpladser indenfor detailbranchen.

Overordnet set er det dog et problem at skaffe praktikpladser. I marts 2016 var 1.845 erhvervsskoleelever i Region Syddanmark i skolepraktik, mens 931 elever var praktikpladssøgende uden praktikplads. I bilag 2 uddybes behovet for praktikpladser og elever/lærlinge.

Hvorfor er der mangel på praktikpladser

Der er mange grunde til, at der er mangel på praktikpladser, men overordnet kan der peges på tre typer af årsager:

- For det første kan en årsag være, at eleverne ikke har de nødvendige forudsætninger for at besætte en praktikplads og dermed ikke er attraktive for arbejdspladserne. Dette indebærer både, at eleverne ifølge virksomhederne, ikke har tilstrækkelige faglige færdigheder, og at eleverne ikke har de nødvendige psykiske og sociale forudsætninger, herunder hvad det indebærer at passe et arbejde.
- En anden årsag kan være, at virksomhederne ikke oplever at have ressourcer til at tage sig af en lærling bl.a. som følge af, at virksomhedernes konkurrencesituation, forretningsmodeller og værdikæder som de indgår i, er under forandring.
- Endelig peger nogle analyser på, at unge erhvervsskoleelever generelt er villige til at transportere sig relativt langt for at få en praktikplads. Der er dog lidt forskellige meldinger om dette. Praktikcentrene skal imidlertid forsøge at matche virksomhedernes praktikpladser med elevernes praktikpladsønsker inden for en afgrænset geografi. En udfordring kan dermed være, at ikke alle områder af regionen er dækket lige intensivt, samtidig med, at der kan være elever uden praktikpladser i et praktikcenters område, og praktikpladser i et andet praktikcenters område, uden at disse i tilstrækkelig grad bliver koordineret.

Videre proces

Rammerne for praktikpladsarbejdet er i øjeblikket omgærdet af en række usikkerheder. Dels er praktikcentrene i øjeblikket i udbud som led i EUD-udbuddet. Dels pågår der i øjeblikket trepartsforhandlinger mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter, hvor ”Praktikpladser – flere faglærte” indgår som et af de tre centrale temaer. Bl.a. foreslås i regeringens kommissorium en praktikpladsgaranti.

Det betyder, at det pt. er vanskeligt at udvikle nye initiativer i relation til den brede praktikpladsindsats. Administrationen følger udviklingen og går i dialog med erhvervsskolerne (herunder praktikcentrene) for at undersøge mulighederne for og efterspørgslen efter, at udvikle praktikpladsprojekter, når de fremtidige rammer er kendte. Udvalget orienteres om sagen igen i efteråret.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 10-06-2016

Til orientering.

Preben Friis-Hauge og Poul Andersen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 Igangværende og tidligere projekter

Bilag 2 Praktikpladssituationen RSD

Bilag 3 Praktikcentre

Bilag 4 Praktikpladssituationen DK

Punkt 9: Flere til erhvervsuddannelserne - forældre-kampagne

16/13621

Resumé

Region Hovedstaden har taget initiativ til en national forældre-kampagne, som skal bidrage til, at erhvervsuddannelserne indgår i forældrenes samtaler med de unge om valg af uddannelse og herved få flere unge til at søge en erhvervsuddannelse.

Vækstforum skal på deres møde i juni tage stilling til, om de vil indstille til regionsrådet at medfinansiere forældre-kampagnen med 500.000 kr. af de regionale erhvervsudviklingsmidler. Sagen er et orienteringspunkt.

Sagsfremstilling

Det er vanskeligt for mange virksomheder at finde kvalificeret arbejdskraft. Særligt forventes der mangel på faglærte.

Et af målene i Syddansk Uddannelsesaftales handlingsplan for 2016-17 er, at 25% af de unge vælger en erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen. Søgningen til erhvervsuddannelserne har været faldende de seneste 15 år, så der i 2015 kun var ca. 21% af en ungdomsårgang, som søgte en erhvervsuddannelse lige efter grundskolen.

Region Hovedstaden har taget initiativ til at gennemføre en national forældre-kampagne, som skal sikre flere faglærte i fremtiden. Kampagnen er målrettet forældre, da de har en afgørende og ofte overset betydning og indflydelse på de unges uddannelsesvalg. Kampagnen forventes at starte i efteråret 2016 og slutte medio 2017.

Målet med kampagnen er, at:

- Øge forældrenes kendskab til erhvervsuddannelser, således at erhvervsuddannelserne kommer med i forældrenes samtaler med de unge, der skal til at træffe et uddannelsesvalg.
- Søgningen til erhvervsuddannelserne direkte efter 9. og 10. kl. stiger med 3 procentpoint på landsplan i 2017 i forhold til 2016.

Kampagnen skal primært bestå af korte film, som skal lanceres via sociale medier og regionale/nationale TV stationer, og hertil kampagnesite, radiospots og outdoor annoncering fx standere ved indkørsel til byer.

Kampagnen har et overslagsbudget på ca. 4,5 mio. kr. Den tunge post i budgettet er indrykning af korte film på nationalt TV. Der er budgetteret med regional medfinansiering på ca. 3 mio. kr. Heraf har Region Hovedstaden allerede støttet med ca. 1,3 mio. kr., og Region Midtjylland vil støtte med ca. 500.000 kr. Hertil vil der blive søgt andre fonde for at opnå den fulde finansiering. Selvom kampagnen er national, forventes der regionale forskelle, som vil afspejle størrelsen på medfinansieringen fra de enkelte regioner.

Vækstforum skal på deres møde i juni tage stilling til, om de vil indstille til regionsrådet at medfinansiere forældre-kampagnen med 500.000 kr. af de regionale erhvervsudviklingsmidler.

Udover regioner er der en række andre samarbejdspartner i forældre-kampagnen. Det er Danske Erhvervsskoler, Dansk Byggeri, LO-Hovedstaden, 3F, Dansk Metal, Dansk Industri og Teknisk Landsforbund, Danske Maritime m.v.

Forældrene spiller en stor rolle i de unges valg af uddannelse, og derfor er det vurderingen, at det er fornuftigt, at kampagnen i overvejende grad retter sig mod forældrene, særligt mødre. Kampagner gør det dog ikke alene, men kan være med til at skabe opmærksomhed og fungere som et "bagtæppe" for de øvrige indsatser for at øge søgningen til erhvervsuddannelserne. Erhvervsskoler, kommuner m.m. kan få adgang til og gøre brug af kampagnematerialet og har dermed mulighed for at koordinere og supplere med egne indsatser i forhold til de unge og deres forældre.

Der er brug for en helhedsorienteret indsats på mange fronter, hvis det skal lykkes at få flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse. Herunder fx at de unge allerede i folkeskolen får praktiske erfaringer med erhvervsuddannelserne og faglærte job, så de kan tage et kvalificeret uddannelsesvalg, og at der er et fornuftigt decentralt udbud af erhvervsuddannelser og gode transportmuligheder, så transporttiden til en erhvervsuddannelse ikke bliver for lang.

Indstilling

Det indstilles:

At udvalget tager orienteringen vedr. forældre-kampagnen til efterretning.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 10-06-2016

Udvalget tog orienteringen vedr. forældre-kampagnen til efterretning.

Preben Friis-Hauge og Poul Andersen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 10: Orientering om fordelingsudvalg 2016

15/36362

Resumé

De fire fordelingsudvalg i Syddanmark er ved at afslutte deres fordelingsopgave for 2016. Pr. 20. marts 2016 havde 6.983 unge søgt ind på STX-uddannelsen (den almene studentereksamen). Ansøgertallet til hf-uddannelsen lå på 1.788. 11 gymnasier og HF-udbydere har i år modtaget flere ansøgninger, end de havde indmeldt kapacitet til at kunne optage, og det har resulteret i fordeling af i alt 337 ansøgere.

Sagsfremstilling

Fordelingsudvalgenes opgave er at fordele de ansøgere til den treårige stx-uddannelse (den almene studentereksamen) og den toårige hf-uddannelse, som ikke kan få opfyldt deres 1. prioritet. Det lovbestemte primære fordelingskriterium er transporttid med offentlig transport. Ansøgerne med længst transporttid, skal så vidt muligt tilbydes en plads på en af de øvrige uddannelsesinstitutioner, som de har ønsket.

I Syddanmark var der pr. 20. marts 2016 i alt 6.983 ansøgere til den treårige stx-uddannelse og 1.788 ansøgere til den toårige hf-uddannelse. For stx svarer dette til en samlet stigning i Syddanmark på ca. 7% sammenlignet med 2015. Det samlede elevgrundlag, opgjort som antallet af 16-årige i Syddanmark, er steget med 1% i samme periode. For hf er der tale om et fald på 6% i samme periode, og her er elevgrundlaget faldet med 2% fra 2015 til 2016 (opgjort som antallet af 17-20-årige i Syddanmark). Søgetallene dækker over store forskelle i søgningen både på institutionsniveau og i fordelingsområderne.

11 gymnasier og hf-udbydere har i år modtaget flere ansøgninger, end de havde indmeldt kapacitet til at kunne optage. I tre tilfælde har man kunnet håndtere overansøgningen ved at oprette ekstra klasser, mens der i de resterende otte tilfælde har været behov for fordeling. Der er i alt blevet fordelt 337 ansøgere, hvoraf de 317 er på stx-uddannelsen.

Fyn har haft de største kapacitetsudfordringer, og her er der foretaget 251 fordelinger, mens der i Trekantområdet er foretaget 66 fordelinger. I Sydvestjylland og Sønderjylland har det ikke været nødvendigt at foretage fordeling af stx-ansøgere. De 20 ansøgere, der er blevet fordelt på hf-uddannelsen, har alle været i Sydvestjylland. På baggrund af de i alt 337 fordelinger, er der modtaget samlet set 117 klager. Til sammenligning var der i 2015 i alt 252 fordelinger og 94 klager.

I bilaget findes en mere detaljeret oversigt over fordelingsarbejdet i de fire fordelingsudvalg.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 10-06-2016

Til orientering.

Preben Friis-Hauge og Poul Andersen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Oversigt over fordelingsarbejdet 2016

Punkt 11: Temadrøftelse om automatiseringsindsats i Region Syddanmark

16/289

Resumé

Automatisering og anvendelse af robotteknologi kan være et svar på udfordringen vedr. udflytning af arbejdspladser og bidrage til produktivitetsforøgelser i virksomhederne. Syddansk Vækstforum og Region Syddanmark har derfor igangsat en stor automatiseringsindsats. Der vil blive orienteret om den syddanske automatiseringsindsatsning, innovationsprogrammet AutomationsBoost samt være en rundvisning i Center for Robotteknologis to robothaller.

Sagsfremstilling

Ifølge analyser har industrien i Danmark de seneste 30-35 år mistet tæt på 200.000 job som resultat af udflytning af produktion. Dette rammer særligt hårdt i Region Syddanmark, hvor industrivirksomheder har en særlig stor betydning. Næsten 86.000 beskæftigede, eller mere end 25% af alle danske industrijob, er i Region Syddanmark. Automatisering og anvendelsen af robotteknologi kan være et svar på udfordringen med hensyn til udflytning af arbejdspladser og bidrage til produktivitetsforøgelser i virksomhederne.

Vækstforum og Region Syddanmark besluttede i foråret 2013 at afsætte en pulje på 10 mio. kr. til en ”særlig indsats for fastholdelse af produktion gennem automatisering”. Det resulterede i vigtige regionale erfaringer om, hvordan man bedst rådgiver og støtter små og mellemstore virksomheder (SMV) i forhold til at udnytte automationspotentialer.

Cowi evaluerede de igangsatte projekter og pegede bl.a. på, at årsagen til det umiddelbart lille antal SMV'er, der har investeret i udstyr, hovedsageligt skyldes projekternes meget korte løbetid på 1½ år, kombineret med en langsom modnings- og beslutningstid hos SMV'er, inden de reelt begynder at investere i automatiseringsløsninger. Det kan også være en fordel at inddrage udbydere af automationsløsninger.

Syddansk Vækstforum og Region Syddanmark besluttede derfor i juni 2015, at bygge videre på erfaringerne og etablere en treårig syddansk automationsindsats samt at reservere 25 mio. kr. (7,5 mio. kr. fra EU's Regionalfond og 17,5 mio. kr. fra de regionale erhvervsudviklingsmidler) til indsatsen.

Konkret blev innovationsprogrammet AutomationsBoost igangsat, som Væksthus Syddanmark og RoboCluster er operatører på. Herudover er bl.a. SDU og Teknologisk Institut inddraget i programmet. Projektet har et samlet budget på 38,1 mio. kr. (7,5 mio. kr. fra Den Europæiske Regionalfond, 17,5 mio. kr. fra de regionale erhvervsudviklingsmidler og 13,1 mio. kr. fra virksomhedernes egenfinansiering). Projektet løber fra 1. marts 2016 - 28. februar 2019

AutomationsBoost skal øge graden af innovation og automatisering i små- og mellemstore virksomheder i Region Syddanmark. Det skal ske ved at gennemføre nye innovationssamarbejder mellem små- og mellemstore virksomheder med et automatiseringsbehov, leverandører af automatiseringsløsninger i Region Syddanmark og vidensinstitutioner. Sammen skal aktørerne skabe nye automatiseringsløsninger med et stort generisk potentiale, som efter programmets afslutning skal kunne sælges til flere virksomheder som en form for standardløsning. Der er mulighed for 50% medfinansiering af udviklingstimerne til automationsløsninger.

RoboCluster er et nationalt innovationsnetværk, der samler de danske kompetencer inden for forskning, udvikling og design af robotteknologi. Netværkets medlemmer innoverer, udvikler og applikerer robot- og automationsteknologier gennem samarbejde og videndeling mellem vidensinstitutioner og private virksomheder. Dette sker bl.a. gennem ny konkret matchmaking, videndeling og udviklingsprojekter.

Teknologisk Instituts ”Center for Robotteknologi” i Forskerparken i Odense, har focus på brugen af robotter i industrien og inden for velfærdsteknologi, som demonstreres i to haller. Teknologisk Institut kan introducere til f.eks. teknologier og prototyper fra ind- og udland, ligesom det er muligt at blive præsenteret for nye anvendelsesmuligheder og idéer, samt komme tæt på igangværende og afsluttede teknologiprojekter, som Teknologisk Institut og dets samarbejdspartnere er involveret i.

På mødet vil den syddanske automatiseringsindsatsning og Automationsboost blive præsenteret kl. 11.15-12.00 Der vil også være rundvisning i Teknologisk Instituts to robothaller.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 10-06-2016

Til orientering.

Preben Friis-Hauge og Poul Andersen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 12: Status for Guangdong-samarbejdet og aktivitetsplan for 2016-2017

16/390

Resumé

I forbindelse med regionens samarbejde med Guangdong-provinsen i Kina gives der en status. Samtidig forelægges udkast til ny aktivitetsplan for 2016/2017 til godkendelse.

Sagsfremstilling

Region Syddanmark har gennem en årrække haft en samarbejdsaftale med den kinesiske provins Guangdong. Som opfølgning på aktivitetsplanen for samarbejdet i 2015 gives der en status i vedlagte notat.

Af hovedaktiviteter i 2015/2016 kan nævnes, at Vækstforum og Region Syddanmark har bevilget midler til, at energiklyngen CLEAN kan gennemføre et ”Guangdong Pilot Project”, som har til formål at bruge Region Syddanmarks samarbejdsaftale med Guangdong til at hjælpe virksomhederne ind på det voksende kinesiske marked. Derudover er der blevet underskrevet en administrativ hensigtserklæring (Letter of Intent) i forhold til afsøgning af mulighederne for samarbejde på vandområdet.

Med udgangspunkt i aktivitetsplanen for 2015, vedlægges der et udkast til aktivitetsplan for Guangdong-samarbejdet i andet halvår af 2016 og første halvår 2017. Det foreslås, at der arbejdes videre med indsatsområderne fra 2015, som tager udgangspunkt i den Regionale Vækst- og Udviklingsstrategi. Derudover foreslås det, at mulighederne for et samarbejde vedr. miljø- og råstoffer afsøges nærmere, herunder at der følges op på dialogen om samarbejde på vandområdet.

Indsatsområderne i udkastet til aktivitetsplan 2016-2017 er derfor:

- Bæredygtig energi.
- Sundhed og sundhedsinnovation.
- Turisme.
- Miljø- og råstoffer.

Indstilling

Det indstilles, at udvalget anbefaler regionsrådet:

At aktivitetsplanen for samarbejdet med Guangdong 2016-2017 godkendes.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 10-06-2016

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Preben Friis-Hauge, Poul Andersen og Holger Gorm Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Status - Guangdong-aktivitetsplan 2015

Forslag - Guangdong-aktivitetsplan 2016-2017

Punkt 13: Afrapportering fra studietur til Göteborg, Norrköping og Linköping for Udvalget for Regional Udvikling

16/8600

Resumé

Udvalget for Regional Udvikling var på studietur til Göteborg, Linköping og Norrköping den 18. - 21. april 2016. Studieturens formål var, at indhente erfaringer og hjemtage inspiration til udvalgets arbejde med opfølgningen på Den Regionale vækst- og udviklingsstrategi, herunder regionalpolitisk lederskab, Det Gode Liv, planområdet, infrastruktur og transportpolitiske dagsordener, bosætning og udvalgets øvrige arbejde med regional udvikling.

Sagsfremstilling

Medlemmerne i Udvalget for Regional Udvikling deltog den 18. - 21. april 2016 på en studietur til Göteborg, Norrköping og Linköping.

Formålet var at indhente erfaringer og hjemtage konkret inspiration til arbejdet med opfølgningen på Den Regionale vækst- og udviklingsstrategi, herunder regionalpolitisk lederskab, Det Gode Liv, planområdet, infrastruktur og transportpolitiske dagsordener, bosætning og udvalgets øvrige arbejde med regional udvikling.

Turens program:

Mandag den 18. april: Deltagerne rejste til Göteborg med ankomst sent om aftenen.

Tirsdag den 19. april: Studiebesøg ved Lindholmen Science Park. Derefter oplæg fra og drøftelser med Region Västra Götaland.

Onsdag den 20. april: Videre til Norrköping: Introduktioner til Norrköpings Visualiseringscenter og Campus Norrköping, Linköpings Universitet herunder Center for kommunestrategisk forskning, Norrköpings Beslutningsarena og Centrum for klimapolitisk forskning. Desuden et oplæg af og diskussion med Lars Niklasson fra afdelingen for Statsvidenskab ved Linköpings universitet om regionernes udvikling og fremtid i Sverige.

Torsdag den 21. april: Møde med Region Östergötland i Linköping, introduktion til regionens strukturering af og arbejde med regional udvikling. Hjemrejse.

Udvalget drøftede på udvalgmødet den 12. maj 2016 erfaringer og indtryk fra studieturen. Udvalget fandt, at studieturen var givende og velgennemført. Studieturen har givet ny viden og inspiration til udvalgets arbejde og understreget vigtigheden af et bredt samarbejde.

Turens udgifter er holdt inden for budgettet. Uddybende afrapportering af studieturen og program er vedlagt.

Indstilling

Det indstilles:

At afrapporteringen tages til efterretning.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 10-06-2016

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Preben Friis-Hauge, Poul Andersen og Holger Gorm Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Detaljeret program

Rapport - Studietur i politisk lederskab

Punkt 14: Nye analyser

13/19458

Resumé

Som led i vidensinitiativet i den regionale udviklingsplan/den regionale vækst- og udviklingsstrategi, er der udarbejdet tre analyser: ”Konjunkturudsigte for 2. kvartal 2016”, ”Adgang til arbejdskraft, maj 2016” og en analyse af forretningsområdet ”Grønne varer og tjenester”, som både er produkter, der er direkte miljøbeskyttende, og produkter og løsninger, som understøtter reduktion i miljøbelastende forbrug af naturressourcer. Desuden har Cowi foretaget en genberegning af et tal i en tidligere analyse.

Sagsfremstilling

”Konjunkturer 2. kvartal 2016”

Undersøgelsen viser, at:

- Mere end fire ud af ti små- og mellemstore virksomheder i Syddanmark tror på større omsætning i 2. kvartal 2016, men vækstforventningerne er ikke helt så høje som i efteråret 2015.
- Der er fortsat tale om overvejende positive forventninger til jobudviklingen.
- Der er mindre tro på salg på eksportmarkederne og lavere forventninger til ordretilgangen.
- Vækstforventningerne er højest i detailhandel og vidensrådgivning og IT, mens krisen i landbrug og fødevarer fortsat er udtalt med flere pessimistiske end optimistiske virksomheder, både når det gælder vækst og job.

”Adgang til arbejdskraft, maj 2016”

Undersøgelsen viser, at:

- Syv ud af ti virksomheder i marts havde søgt efter nye medarbejdere i løbet af det seneste halve år. Heraf havde halvdelen i høj grad eller i nogen grad haft problemer med at finde kvalificeret arbejdskraft.
- Rekrutteringsproblemerne har ligget på stort set samme niveau siden september 2014.
- Især er branchen servicevirksomheder hårdt ramt, mens det er lettest for branchen fremstillingsvirksomheder og detailhandlen at rekruttere kvalificeret arbejdskraft.

”Grønne varer og tjenester”

I samarbejde med Danmarks Statistik, Region Nordjylland og Region Midtjylland, har Region Syddanmark udarbejdet en analyse af forretningsområdet grønne varer og tjenester. Grønne varer og tjenester er både produkter, der er direkte miljøbeskyttende, og produkter og løsninger, som understøtter reduktion i miljøbelastende forbrug af naturressourcer. Det er med andre ord alt lige fra produktion af vindmøller og oprensning af forurenede jord, til rådgivning om spildevandshåndtering og optimering af energiforbrug.

Analysen viser bl.a., at:

- Der på landsplan årligt omsættes grønne varer og tjenester for 174 mia. kr., heraf hentes de 72 mia. kr. ved eksport til udlandet.
- Aktiviteten giver en samlet beskæftigelse svarende til 58.800 fuldtidsjob.
- Regionalt set findes de fleste grønne job vest for Storebælt, hvor grøn produktion med fokus på ressource- og energibesparelse i særlig grad er placeret.

I forbindelse med rapportens offentliggørelse offentliggøres samtidig en ny digital tjeneste på hjemmesiden www.data2go.dk. Det sker for at imødekomme især kommuners ønsker om bedre adgang til baggrundsdata, som blev fremsat i høringsperioden for den regionale vækst- og udviklingsstrategi.

Ny beregning af ændring af antallet af lastbiler på motorvejen ved udvidelse af jernbanekapaciteten med dobbeltspor mellem Tinglev og Padborg.

På udvalgs mødet den 22. februar 2016, blev der under punktet "Nye analyser" orienteret om et notat udarbejdet af COWI om, hvordan en udvidelse af jernbanekapaciteten med dobbeltspor mellem Tinglev og Padborg vil kunne forventes at påvirke danske virksomheders distributionsomkostninger.

Hovedkonklusionen var, at hvis 6% af godset kan flyttes fra vej til bane, vil virksomhedernes reducerede transportomkostninger modsvare udgiften til anlæg af dobbeltspor.

Denne konklusion er stadig gældende, men COWI har beregnet et nyt tal for, hvor mange færre lastbiler på motorvejen, det vil svare til. Dette tal er ikke 400.000 lastbiler, men 80-90.000 lastbiler.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 10-06-2016

Til orientering.

Preben Friis-Hauge, Poul Andersen og Holger Gorm Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Adgang til arbejdskraft maj 2016

Konjunkturer 2. kvartal 2016

Grønne varer og tjenester

Punkt 15: Dialog med Slesvig-Holsten om Landesentwicklungsstrategie 2030 (udviklingsstrategi)

16/14946

Resumé

Delstaten Slesvig-Holsten er ved at udarbejde en ny udviklingsstrategi (Landesentwicklungsstrategie 2030). Statskancelliet har henvendt sig til Region Syddanmark og Syddansk Vækstforum, da man ser snitflader til Syddanmarks regionale vækst- og udviklingsstrategi og muligheder for at styrke samarbejdet. En repræsentant fra statskancelliet i Slesvig-Holsten præsenterer strategien på udvalgets møde med henblik på en efterfølgende drøftelse.

Sagsfremstilling

Region Syddanmark og Syddansk Vækstforum har i februar 2016 modtaget en henvendelse fra statskancelliet i delstaten Slesvig-Holsten vedr. Slesvig-Holstens nye udviklingsstrategi (Landesentwicklungsstrategie 2030). Strategien skal omhandle både nutidige og fremtidige tendenser og trends samt delstatsregeringens strategier og planer.

Aktuelt færdiggør Slesvig-Holsten en grøn bog, som skal danne grundlag for en høringsfase, hvor der bl.a. planlægges dialog med centrale samarbejdspartnere. Resultaterne fra dialogfasen vil indgå i en mere dybdegående rapport – en hvidbog – med en række indsatsspor og en konkret handlingsplan.

Landesentwicklungsstrategie 2030 er som vækst- og udviklingsstrategien en paraply for en række sektorstrategier m.m. Den foreliggende grøn bog opridser en række megatrends med konsekvenser for Slesvig-Holsten og formulerer 9 sigtelinier som reference for fremtidige politiske beslutninger. Sigtelinierne rummer bl.a. emner som

- Understøtte den særlige livskvalitet i Slesvig-Holsten.
- Søge differentierede løsninger for byer og planlægning inden for regionen.
- Styrke kvaliteten i uddannelserne.
- Styrke den erhvervsmæssige basis og udvikle nye erhverv.
- Forberede fremtidens mobilitet.
- Udvikle de tværregionale og internationale forbindelser.
- Styrke tilflytning – konkurrencedygtig attraktivitet.

Region Syddanmarks nye vækst- og udviklingsstrategi har flere lignende sigtelinier, men med afsæt i Syddanmarks kulturelle, ressourcemæssige og geografiske udgangspunkt. Strategien prioriterer under indsatssporet ”stærke forbindelser” det grænseoverskridende og internationale samarbejde med opmærksomhed på to strategiske delmål:

- Samarbejdet skal levere et tydeligt bidrag til opfyldelse af vækst- og udviklingsstrategiens mål.
- Samarbejdet skal øge den internationale synlighed og efterspørgsel på syddanske kompetencer og løsninger.

Region Syddanmark har en lang samarbejds tradition med Slesvig-Holsten, og der er over årene udviklet et bredspektret samarbejde. I forhold til Udvalget for Regional Udvikling, er der anledning til særlig opmærksomhed på samarbejds mulighederne på områderne infrastruktur, uddannelse, byer og byregioner og fælles samarbejder med tilstødende regioner f.eks. i Jyllandskorridoren.

Statskancelliet vil på mødet i udvalget præsentere Slesvig-Holstens Landesentwicklungsstrategie 2030 i form af ovennævnte grøn bog og drøfte snitflader til Region Syddanmarks regionale vækst- og udviklingsstrategi.

Det bemærkes, at Landesentwicklungsstrategie 2030 den 31. maj 2016, har været drøftet i udvalget for dansk-tysk samarbejde og drøftes på Syddansk Vækstforums møde den 13. juni 2016.

Indstilling

Det indstilles:

At udvalget drøfter sagen.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 10-06-2016

Udvalget drøftede grønbogens forslag til strategiske indsatsspor m.v. De faldne bemærkninger indgår i et høringsbrev fra Region Syddanmark.

Preben Friis-Hauge, Poul Andersen og Holger Gorm Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 16: Nyt fra trafiksleskaberne

16/289

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 10-06-2016

Regionsrådets repræsentanter i Fynbus' og Sydtrafiks bestyrelser, orienterede om arbejdet i bestyrelserne.

Preben Friis-Hauge, Poul Andersen og Holger Gorm Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 17: Eventuelt

16/289

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 10-06-2016

Formanden orienterede om økonomiaftale 2017, som er indgået mellem Danske Regioner og staten.

Preben Friis-Hauge, Poul Andersen og Holger Gorm Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 18: Næste møde

16/289

Resumé

Næste møde er *torsdag* den 11. august 2016 kl. 15.00 i Regionshuset.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 10-06-2016

Næste møde er torsdag den 11. august 2016 kl. 15.00 i Regionshuset.

Preben Friis-Hauge, Poul Andersen og Holger Gorm Petersen deltog ikke i sagens behandling.